

Lubba Runt

Nr 4 2025

<http://spangafolkdansgille.se>

Spånga Folkdansgille

erbjuder gammeldans, gilledans och folkdans varje vecka under säsongen. Vi vill också öka intresset för svensk bygdekultur genom hantverk, folkdräkter, sång och musik. Verksamheten bedrivs huvudsakligen i Spånga Folkan. Gillet grundades 1976 och är medlem i Svenska Folkdansringen.

Vårt folkdanslag ger uppvisningar vid offentliga arrangemang och för företag och organisationer. Vi svarar för midsommarfirandet vid Spånga kyrka och medverkar i Julmarknaden på Spånga Torg. I samband med julgransplundringar och liknande festligheter leder vi ringdanser och lekar.

För våra medlemmar arrangerar vi resor inom och utom landet, danshelger och fester, allt för att främja sammanhållning och gott kamratskap.

Spånga Folkdansgille

c/o Margareta Warholm, Gränsvägen 14, 163 52 Spånga

Danslokal: *Spånga Folkan, Spångavägen 353.*

Dansledare: *Malin Lennartsson*

Beställning av dansuppvisningar och lekledning:

Angela Enfors, 0702 24 83 72 eller

angela_e@spangafolkdansgille.se.

Postgiro 38852-0

Hemsida: <http://spangafolkdansgille.se>

Foto Marianne Ö

I Väntans tid

Lite synd är det om månaden november som är så mörk att den skapar flyktbeteende. Ändå inleds november med ett hav av ljus vid Allhelgonahelgen och den sedan några decennier importerade högtiden Halloween, som gläder alla barn med fritt tillträde till "bus eller godis".

Flyktbeteendet kan nå även oss i Gillet när det är mörkt både när vi kommer och när vi lämnar vår lokal. Men, vi har ändå tagit oss ut för att dansa och socialisera. Det är inte längre till ljus, värme och gemenskap än till Spånga Folkan med musik och dans. Utbudet av kultur är för övrigt rikt i detta hus som erbjuder både film, konserter och opera.

Med oktobers dansgudstjänst väl genomförd med, tack vare Malin, ännu en variant av Bågdansen, väntar sedvanliga jullekledningar i januari. Men naturligtvis vilar vi icke på hanen utan tränar flitigt våra uppställningsdanser. Vi är troligen ledande i Distriktet inom genren Playforddanser. Nämn bara Mage on a Cree eller Donegal Reel och vi ställer oss i givakt.

Även sociala gruppen har god samlade effekt. Social samvaro lär få mer utrymme framöver, när viljan inte längre råder över trilska knän. Så, det ordnas luncher på Kaffe 7an och kulturella utflykter dit alla som har möjlighet skyndar. Snart femtio år av dansglädje och gemenskap är något väl värt att arbeta för och bevara.

Hälsar Marianne, Torsten och Birgitta

GUDSTJÄNST MED FOLKDANS I SPÅNGA KYRKA 2025-10-19

Det känns alltid speciellt att uppleva vårt årliga framträdande i Spånga kyrka, både för oss dansare och av publiktillströmningen att döma.

Med bågarnas hjälp för dagen klädda i höstfärger, blev det en stilfull indans medan Trätakt spelade "vem kan segla förutan vind". När alla nått koret följde ytterligare en bågans och en av Marianne och Dag komponerad dans, "De Geers" med ett speciellt steg i som heter Barabbas. Alla jämförelser med den förrädare som omnämns i samband med Jesu korsfästelse görs på egen risk.

Det var 18:e söndagen efter Trefaldighet med temat "Att lyssna i tro". Vår präst Kerstin Ståhlbrand predikade om evangelietextens tema att de som har pengar men inte vill dela med sig till de fattiga har lika svårt att komma in i Guds rike som en kamel har att komma igenom ett nålsöga.

Mellan "läsningarna" framförde vi en engelsk Playforddans, "Scotch cap" och den vackra valsen från Kall, "Fjärilen".

Efter Trosbekännelsen var det 6 damers tur att dansa en polska, fläckpolskan, som heter "1814" följt av "Vals med storbyte", där alla var med. Musiken till den är komponerad av Hasse Ruta i Trätakt.

Vi har som tradition att efter Herrens bön och en lovpsalm avsluta med "Kyrkpolska" på mångas begäran. På senare år har en Välsignersedans tillkommit, där vi börjar två och två och sedan fyller på så alla är med till slut. Vi sjunger och gör välsignande rörelser mot församlingen. I år ville prästen Kerstin också vara med när hon gjort sin traditionella egna välsignelse.

Sedan följde processionen med Trätakt, som spelade Gånglåt efter Karl Stig Styfberg och dansarna, som klappade handfast till musiken när vi nådde förrummet och sa farväl till alla besökarna, som skulle inta kyrkkaffet i prästgården.

Angela

Kurs- och festdag i Kungsängen

Folkdansringen Stockholm inbjöd den 4 oktober till en kurs- och festdag i Kungsängen med temat: Upplev 1800-talet. Ett antal intresserade dansare från Spånga folkdansgille deltog denna dag. Nedan Anna-Gretas version av den digra dagen:

Det var en fantastisk upplevelse att komma tillbaka till farmors dagar. All mat som vi åt var från recept i Kajsa Vargs kokbok.

För min del började det med tunnbrödsbak: kavla, hacka och kasta in i den öppna ugnen. I rummet bredvid pågick smörtillverkning på gammaldags vis, med smörkärnor. Det blev faktiskt smör när man jobbat med det en stund. Sen var det dags att tvätta smöret. Både smöret och tunnbrödet fick vi äta till soppan som serverades klockan tolv. Soppan bestod av rotsaker och bröd som kokade med, i stället för kött.

Foto Marianne Ö

Dans och lekar pågick vid flera tillfällen. Till min stora förtret missade jag lekarna, min passion. Fast man kunde ju bara vara på ett ställe åt gången. Det fanns också möjlighet att lyssna på Håkan Liby och Eva Strömstedt när dom höll föredrag om gamla tiders dräktskick.

Efter lunch var det dags att börja med middagen som bestod av Pepparrotskött och ugnsrostade rotsaker. Det var mycket som skulle skäras och hackas. En utbildad kock var anlitad att leda och fördela arbetet. Eftermiddagskaffe serverades med skorpor i gammaldags anda.

Så var det dags att börja med efterrätterna. Kristina Araskog Toll basade för recepten och hjälpte oss tillrätta. Smörtårta, äppelkompott och nåt som liknade kalvdans.

Nu var det samling i gamla huset igen, för ett gammaldags brännvinsbord som bestod av tunnbröd, hemkärnat smör, ost, två sorters sill och förstås sprit.

Nu var klockan sex och promenad till kyrkan. Damerna till vänster och herrarna till höger. Lite prat, sjunga psalmer och fiolspel av Christina From.

Åter till stora salen där det var dags att byta om till folkdräkt eller sekelskifteskädrer

Dagen avslutades med middag med dans. Dansmästaren Bert Persson inledde dansen med en polonäs, efter det lite vals och shottisvarianter.

Det var en lång dag och klockan 21.30 var det dags för hemfärd. Trött i ben och huvud, men en härlig känsla av att ha varit med om nånting annorlunda. Tack till alla kreativa, påhittiga och duktiga tjejer och killar som gjorde den här dagen möjlig.

Anna-Greta Dahl

Utflykt till "Järva begravningsplats och naturområde"

En utflykt till "Järva begravningsplats och naturområde" gjorde gillet den 31 oktober.

Platsen med sin utformning är en ny typ av begravningsplats med gravkvarter utformade som öar omgivna av ängsmarker och grusvägar. Detta är även en plats för avkoppling och naturupplevelser.

Platsen har utsetts till landets bästa landskapsarkitektur 2024.

Gillet togs emot av kommunens kommunikationschef för kyrkogårdsförvaltningen Annelie Sjöström. Hon guidade oss genom området och berättade om olika konstruktioner med sina historiska bakgrunder.

Promenaden avslutades i ceremonibyggnaden varvid kaffe och kakor erbjöds till oss frusna besökare.

Vid detta tillfälle kunde vår guide berätta om den långa historik som gäller för den nuvarande lösningen och att arbetet planeras fortsätta med en ny etapp om cirka 10 år.

Påpälsade åhörare

Foto Torsten

Exempel på gravplats

Annelie Sjöström. Foto Marianne Ö

Soptunnor i Korten-stål, ställning för namnskyltar och långa trappan

Foto Torsten och Erik

Ceremonibyggnaden från magnifika trappan

Foto Erik

Utflykten arrangerades av Sociala gruppen och lockade ca 15 deltagare.

Dag Larsson

Besök hos Snuskungen!

Årets funktionärsdag gick i snusets tecken vid Ljunglöfska slottet i Blackeberg. Efter en del gråväder fick vi nu en fantastisk solig dag (beställd av Angela). Erik samlade skaran vid slottets boulebana och berättade om husets tillblivelse och lite till, innan vi tog en stilla promenad utmed Mälarens strand i väntan på lunchen.

Promenad

och väntan på inläpp i slottet

Foto Erik

Det imponerande huset byggdes 1893 av Knut Fredrik Ljunglöf, som lyckats så bra att förvalta sitt ärvda snusföretag, att han kunde köpa ett stort landområde i Västerort. Byggnaden placerades med stilig utsikt över Mälaren och det anlades även en vacker park. Att huset fick benämningen "slott" berodde på att KF valde en byggstil i kontinental spansk-portugisisk nybarockstil. Huset döptes då i folkmun till Ljunglöfska slottet. Och har man ett slott och tillverkar snus så blir man förstas en snuskung.

Efter vår soliga promenad klev vi in i salongerna där slottets nuvarande förvaltare, Rolf Lenstam, gav oss en rolig och livlig föreläsning om familjen Ljunglöfs historia som snusfabrikanter. Knut Fredrik förvaltade gott det hans far på egen hand byggt upp från lärlingstiden på landets tobaksodlingar, till att hamna i toppen, med världens största snusfabrik.

Förvaltaren informerar bl.a. om ljuskronor och porträtt

Foto Erik och Marianne

Att husets interiör skapats under förra sekelskiftets ideal var tydligt. Lite i snusets tecken med mörka träpaneler, takstuckaturer, lädertapeter (ohemult dyra), komplicerad gardindesign (en färdighet i imperfekt) och väggmålningar, där det sägs att Anders Zorn haft synpunkter.

Historien förtäljer inte om Knut Fredrik uppskattade titeln "snuskung." Smickrande fakta var dock att han var en god och omtänksam "kung" som tog väl hand om sina anställda på gårdarna som ingick i hans rike. Han gjorde täta inspektionsrundor till Räcksta och Ängby gårdar och hade alltid med sig godsaker till de anställdas barn.

Åran för Ljunglöfs mest kända snus, Ettan, tillskrivs dock Knut Fredriks fader. Han var god vän med kemisten Jacob Berzelius och de båda tog fram det som döptes till Ljunglöfs Ettan. Men där tog den goda vänskapen slut. Pappa Ljunglöf vägrade nämligen att ta med Berzelius namn i marknadsföringen av Ettan.

Förmodligen var detta knappast ett bekymmer för sonen Knut Fredrik, som även han såg till att röra sig i den högre societeten. KF hade kung Oscar II som trogen gäst i sitt intilliggande groggtorn. Där trivdes herrarna med punchen, utsikten, avskildheten och förmodar man det goda samtalet.

Inkomsterna från snuset flödade, mycket på grund av att man till slut kom på hur man på bästa sätt kunde exportera snus, utan att det tappade i smak och konsistens. Man packade snuset i trätunnor och plomberade med paraffin, precis som vid gammal hederlig konservering. Svenskbygderna i Amerika hurrade. Äntligen slapp de flätad tuggtobak.

1915, var det så dags för Knut Fredriks son Robert att ta över far och farfars livsgärning. Men inför detta satte den svenska staten alla käppar i hjulet. Tobaksmonopolet infördes, eftersom man sökte efter större skatteintäkter och såg tobaken som en utmärkt finansiering. Robert fick söka sig nya vägar i livet och trots Wallenbergskontakter framlevde han sitt liv i skuggan av vad hans anfäder lyckats åstadkomma.

Allt detta fick vi oss till livs i entrévåningens vackra salonger, innan vi beträdde den mattklädda trappan upp till vår matsal med härlig sjöutsikt. Vid fyra ovala bord serverades vi mööör hjortstek med potatisgratäng, följt av en perfekt chokladfondant med hallon. Under trivsamt sorl njöt vi av en välsmakande måltid. Nöjda att tillhöra denna illustra församling, som av sin styrelse så utomordentligt premieras, väljer vi att invaggas i tron om fortsatt dansförtroende.

Vi ser även med tillförsikt fram emot hur ni toppar denna superba funktionärsdag!

Marianne Ö

Oj är jag redan 90!

Tack alla vänner i gillet för uppvaktningen. Blommorna i det här kuvertet kommer att glädja oss flera veckor framöver.

Erling

Kvartalsmötet 14 oktober 2025

Nitton medlemmar infann sig när det var dags för höstens kvartalsmöte. Erik höll i ordförandeklubban och Margareta W skrev.

Kvartalsmötena har en bestämd agenda. Bl a diskuterades kommande års verksamhetsplan och budget. Avsikten är att verksamheten fortsätter på samma nivå som under 2025. Nästa år fyller Gillet 50 år och vi beslutade att avsätta 25 000 kr till firandet. Budgeten ska beslutas på årsmötet i februari. Då vet vi förhoppningsvis om vi får det föreningsbidrag på 50 000 kr som vi kommer att ansöka om (senast 1 november).

Medlemsavgiften för år 2026 blir oförändrad (600 kr).

Vårprogrammet fastställdes så långt det var möjligt.

Danstråningen börjar den 12 januari och årsmötet blir den 17 februari.

Kommande aktiviteter:

- Julmarknad Spånga torg den 6 december. Vi kommer att ha två bord samt troligen vara tomtar som vanligt. Den 4 december kl 14 binder vi kransar.
- Vi planerar att besöka Skoga i början av januari och ha lekledning i Breviks kyrka, troligen den 11 januari.

Margareta W

Snart dags att betala medlemsavgiften för 2026

Medlemsavgiften för 2026 är oförändrad, dvs 600 kr och ska betalas senast 31 januari. Betalas till vårt plusgiro: pg 3 88 52-0. Glöm inte att skriva ditt namn!

Vi är tacksamma om ni kan betala under januari månad. Då blir avgifterna automatiskt bokförda på rätt år.

Årsavgiften beslutades på kvartalsmötet i november.

Styrelsen föreslog, och fick gehör för, att behålla den nuvarande årsavgiften trots att mer än hälften av medlemsavgiften slussas vidare till Folkdansringen, riksorganisationen och distriktet. Än så länge har vi sparade pengar på banken.

Påminnelse: Internetuppkoppling i Spångafolkan

För den som önskar gå ut på internet när vi är i vår danslokal är koden:
spangafolkan1911

/Red

Spånga Folkdansgille

Vårprogram år 2026

Lokal: SpångaFolkan

Fastställt vid kvartalsmötet 2025-10-14

Aktivitet	Dag	Tid	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Anmärkning
Möten									
Kvartalsmöte	Tis	19:00				21			Lokalen
Funktionärsfest									
Årsmöte	Tis	19:00		17					Lokalen
Styrelsemöten	Ons	13:00	14	11	18	15	20		Styrelsemedlem
Fester och andra sociala aktiviteter									
50-årsfest	Lör			21					Spånga Folkan
Lubbarunt									
Sista manusdag	Mån			9		20			
Utgivningsdag	Mån			23			5		
Dräkt, syhjälp	Mån	18:00	12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	13 20 27	4 11		Lokalen
Dans och Musik									
Planering	Mån								
Folkdans	Mån	18:30	12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	13 20 27	4 11		17 ggr
Uppvisningsträning	Mån	18:30					18 25	1 8	Lokalen
Samord. midsommar									
Spånga Torg ?								10 6	Lokalen
Midsommar uppvisn	Tis							16	Brommagården
Midsommar uppvisn	Ons							17	Norrgården
Midsommar uppvisn	Tors							18	Skoga
Lekledning	Fre							19	Spångaängen
Midsommar uppvisn	Fre							19	Spångaängen
Lekledning	Sön	11.00	12						Brevik, Lidingö
Uppvisning/lekledning	Ons	13:30							Skoga

Planerings-, projektmöten planeras av varje gruppleddare under terminen

SPÅNGA FOLKDANSGILLE

50ÅR

Välkomna till Jubileumsfest

LÖRDAG 21 Februari 2026 KI 1700

Mingel Supé Show-nostalgi

Hasse Svedberg

Bjuder upp till dans

Spånga Folkets Hus, Spångavägen 353

Kostnad: Medlem 250 kr Icke medlem 300 kr Spånga folkdansgille Pg 38852-0

Klädset: Gärna folkdräkt OSA: 12 januari 2026 marianne.osterlind@outlook.com

Eftersnack november 2025

Skämt som pappa bara får dra på fars dag, då omgivningen får låtsas stå ut med dem.

Leveransen: Ett äkta pappaskämt levereras ofta med en självgod min och följs av ett brett leende från berättaren (pappan):

"De måste vara fattiga." "Hur vet du det?" "De har bara råd att bo i en synvilla."

Aningen löjligt skämt med en ordlek eller allitteration:

"Jag hittade ett grekiskt fisknät." "Hur vet du att det är grekiskt?" "Det satt sik i."

"Vad kallar man en alligator som ätit upp en GPS?" "Navigator"

"Vilken känd byggnad har alltid rätt?" 'Ej-feltornet'

"Var lärde sig hajen att simma?" 'På haj-school'

Nonsens eller ologiskt påstående:
Fruktksamhet är ärftlig. Fick inte dina föräldrar några barn så får inte du några heller.

Med ett korn av visdom: Du måste gå på dina vänners begravningar, annars kommer inte de på din.

Skämt som besvärar tonåriga barn och får dem att skämmas inför sina kamrater om de hör dem: "Vilken är bäst, solen eller månen?" "Vadå bäst? Nej, säg!" "Månen såklart!" "Varför det?" "För att den lyser när det är mörkt."

Tonåringar vill verka vuxna och markerar frenetiskt minst 100 mils avstånd till allt barnsligt. Vid pappaskämt önskar de att de aldrig blivit födda, vilket visar typisk tonårig

brist på konsekvenstänk. Hur är livet som människa om man aldrig fötts? Fråga din filosof!

Bättre tänkt är att önska sig vara produkten av en jungfrufödsel. Ingen pappa: inga pappaskämt. Dock svårt att ordna retroaktivt! Vi får hoppas på framtiden. Om något decennium kommer kanske en kletig och kladdig lösning i form av AI-genererade spermier.

Stolt pappa till tre skämtplågade barn

Erik

Spånga Folkdansgille

har 2025 följande kontaktpersoner

Styrelse och sammankallande

Styrelse

Ordförande	Erik Enfors	0730 404 033	ordfor@spangafolkdansgille.se
Sekreterare	Margareta Warholm	0730 769 381	info@spangafolkdansgille.se
Ekonomiansvarig	Christer Persson	076 846 5502	kassor@spangafolkdansgille.se
Ledamot	Marina Wendel	0708-36 99 92	marina_w@spangafolkdansgille.se
Ledamot	Angela Enfors	0702 248 372	angela_e@spangafolkdansgille.se
Suppleant	Len-Mari Bostam	070-512 1837	lenmari_b@spangafolkdansgille.se
Suppleant	Eva Askberger	0738 163 735	eva_a@spangafolkdansgille.se

Samman kallande

Dans och musik	Malin Lennartsson		malin_l@spangafolkdansgille.se
Dräkt	Gunnel Petersson	760 99 55	gunnel_p@spangafolkdansgille.se
Julmarknadsgruppen	Anna-Greta Dahl	073 0723715	anna_greta@spangafolkdansgille.se
Fest/sociala aktiv.	Eva Askberger	0738 163 735	eva_a@spangafolkdansgille.se
Lubba Runt	Marianne Österlind	070 755 7073	marianne_o@spangafolkdansgille.se
Lokalkommittén	Carl Warholm	072 945 5029	carl_w@spangafolkdansgille.se
Sång	Marina Wendel	0708-36 99 92	marina_w@spangafolkdansgille.se
PR/Web	Erik Enfors	0730 404 033	erik_e@spangafolkdansgille.se

Lite kom ihåg

December

1 dec. måndag

6 dec. lördag

Januari

8 jan. onsdag

12 jan. söndag

Februari

17 febr. tisdag 19.00

21 febr. lördag 17.00

9 febr. måndag

23 febr. måndag

*Dräktsektionen erbjuder syhjälp varje måndag kl. 18-19
före dansträngen*

Utgivning

Lubba Runt nr 4

Julmarknad Spånga
Torg

Lekledning Skoga

Lekledning Breviks
kyrka

Årsmöte

Jubileumsfest

Sista manusdag för

Lubba Runt nr 1

Utgivning

Lubba Runt nr 1

Lubba Runt

NR4 dec2025, ÅRGÅNG 49

är medlemsbladet för
Spånga Folkdansgille

Redaktion

Marianne Östrlund

Torsten Höglund

Birgitta Höglund

Tryck

Wasa Grafiska

9 februari 2026

är sista dagen för bidrag till
nästa nummer av

Lubba Runt

Sänd ditt bidrag till

Marianne Österlind

Bennebolsgatan 22

163 50 Spånga

070 -755 70 73

marianne_o@

spangafolkdansgille.se

eller

Torsten Höglund

torsten_h@

spangafolkdansgille.se